

Usługi biznesowe

Wstęp

Celem niniejszego opracowania jest zaprezentowanie informacji dotyczących funkcjonowania przedsiębiorstw, które w 2015 r. jako swoją podstawową działalność, dekladowały świadczenie **usług biznesowych**, tj. usług związanych z obsługą działalności gospodarczej.

W ramach badań prowadzonych przez polską statystykę publiczną do usług biznesowych zaliczane są następujące działalności usługowe wg Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- z sekcji J *Informacja i komunikacja*: działalność wydawnicza (58), działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana (62), przetwarzanie danych; zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność; działalność portali internetowych (63.1);
- sekcja L *Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości* (68);
- z sekcji M *Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna*: działalność prawnicza, rachunkowo-księgową i doradztwo podatkowe (69), doradztwo związane z zarządzaniem (70.2), działalność w zakresie architektury i inżynierii, badania i analizy techniczne (71), reklama, badanie rynku i opinii publicznej (73), pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (74);
- z sekcji N *Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca*: działalność związana z zatrudnieniem (78), działalność detektywistyczna i ochroniarska (80), działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni (81), działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej (82).

Komentarz analityczny

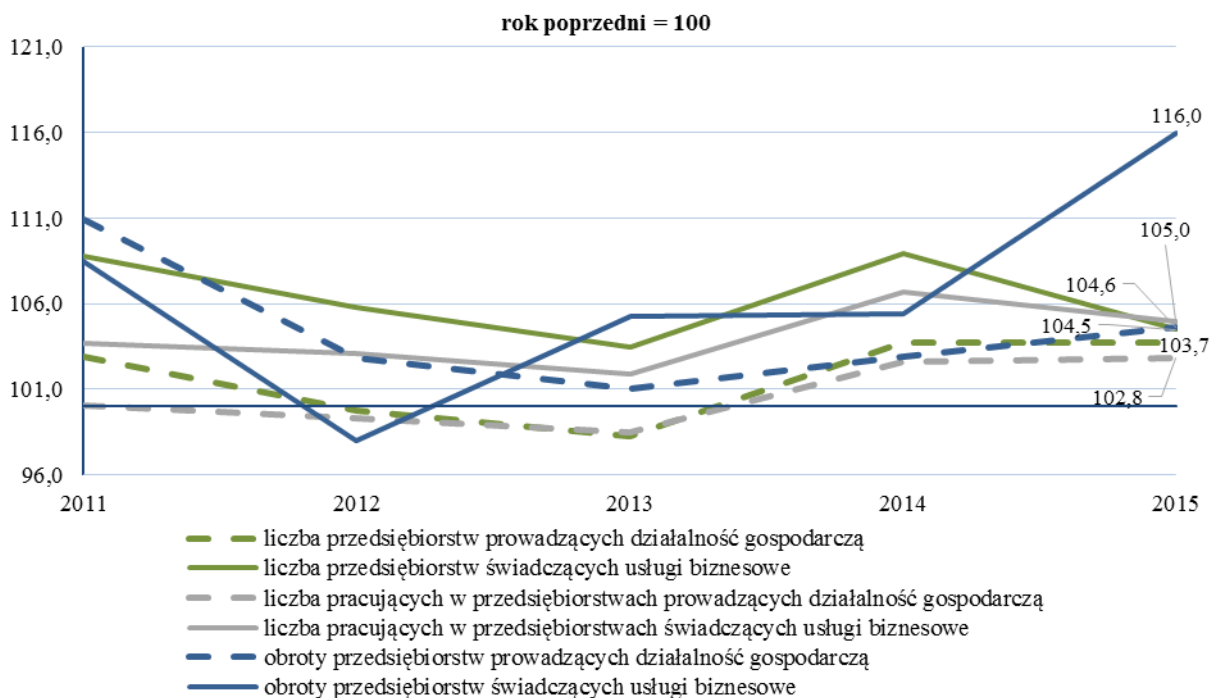
W 2015 r. na rynku krajowym funkcjonowało około 399 tys. przedsiębiorstw, które w ramach swojej podstawowej działalności świadczyły **usługi biznesowe**. Przedsiębiorstwa te stanowiły 24,9% z ponad 1,6 mln przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą¹. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba tych przedsiębiorstw zwiększyła się o 4,5%, podczas gdy ogółem liczba przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą wzrosła o 3,7%.

W analizowanym okresie w sektorze usług biznesowych pracowało ponad 1 442 tys. osób, tj. 16,7% pracujących w przedsiębiorstwach ogółem. W stosunku do roku poprzedniego liczba pracujących w tym sektorze wzrosła o 5,0%, wobec 2,8% wzrostu liczby pracujących w przedsiębiorstwach ogółem.

Obroty przedsiębiorstw zaklasyfikowanych do branż usługowych związanych z obsługą działalności gospodarczej osiągnęły w analizowanym roku 293 088 mln zł, co stanowiło 7,6% wartości obrotów przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą ogółem. W porównaniu z rokiem poprzednim wartość obrotów wzrosła o 16,0% (w sektorze przedsiębiorstw ogółem odnotowano wzrost o 4,6%).

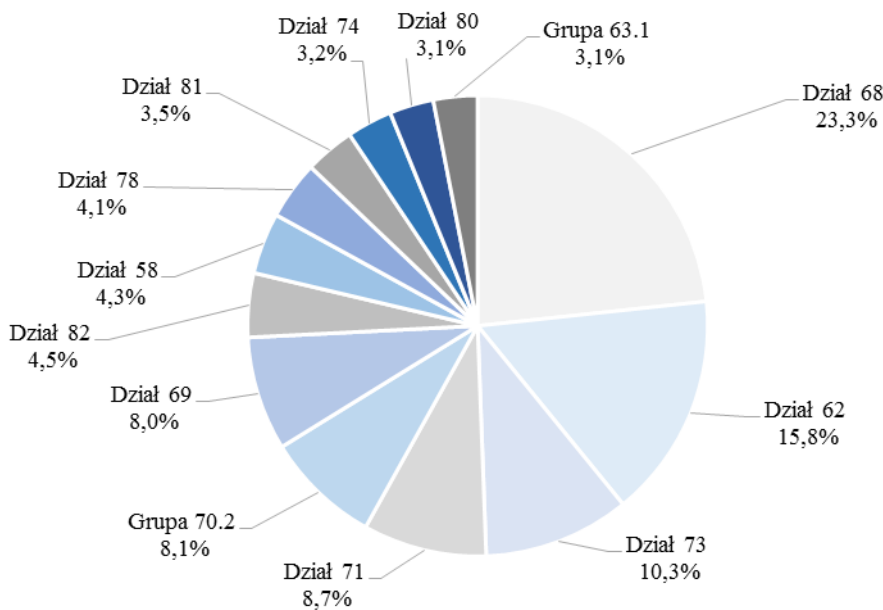
¹ Patrz *Uwagi metodyczne* str. 8

Dynamika liczby przedsiębiorstw, liczby pracujących oraz obrotów w przedsiębiorstwach prowadzących działalność gospodarczą oraz w przedsiębiorstwach świadczących usługi biznesowe w latach 2011-2015

Wśród przedsiębiorstw świadczących usługi biznesowe największe znaczenie pod względem uzyskiwanych obrotów miały przedsiębiorstwa prowadzące działalność związaną z obsługą rynku nieruchomości (dział 68), które w 2015 r. wytworzyły 23,3% obrotów segmentu usług biznesowych (spadek udziału o 0,3 p. proc.). Przedsiębiorstwa prowadzące działalność związaną z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązaną (dział 62) wygenerowały 15,8% obrotów ogółem (spadek udziału o 0,8 p. proc. w porównaniu z 2014 r.), a 10,3% - w przedsiębiorstwach zaklasyfikowanych do działu 73 *Reklama, badania rynku i opinii publicznej*.

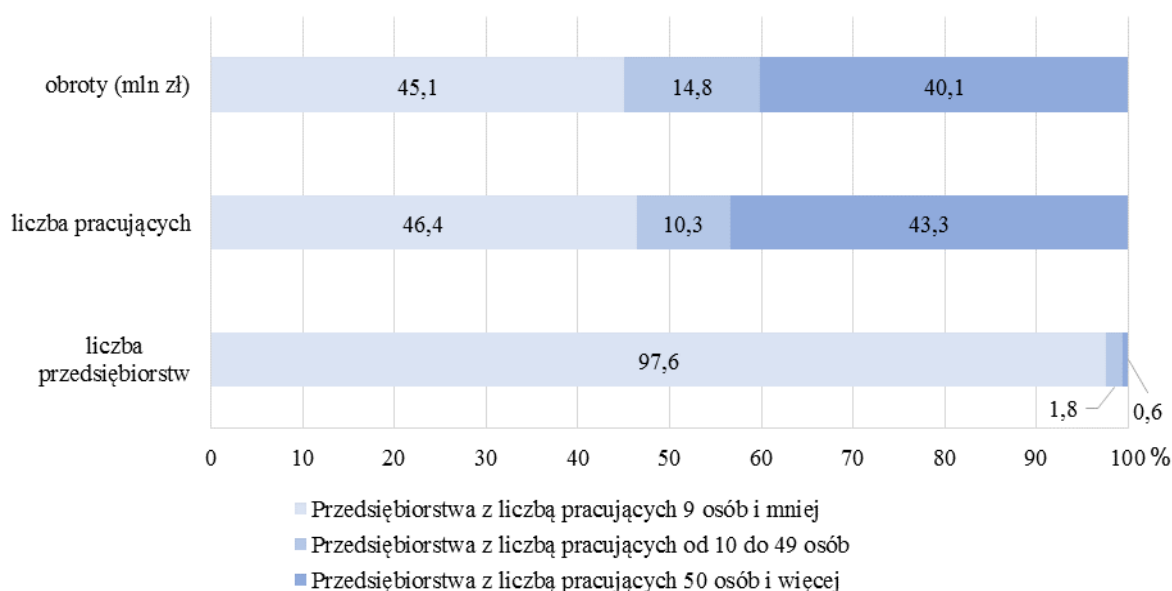
Struktura obrotów w sektorze przedsiębiorstw świadczących usługi biznesowe w 2015 r.

W porównaniu z rokiem poprzednim najwyższy wzrost obrotów odnotowano w przypadku działalności związanej z przetwarzaniem danych, zarządzaniem stronami internetowymi (hosting) oraz działalnością portali internetowych – o 31,6% oraz w pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej – o 25,6%. Jednocześnie najmniejszy wzrost wartości obrotów odnotowano w działalności wydawniczej (o 1,5%) oraz w przypadku działalności detektywistycznej i ochroniarskiej (3,0%). W żadnej działalności związanej z obsługą działalności gospodarczej nie zaobserwowano spadków obrotów w porównaniu z 2014 r.

Pod względem wielkości przedsiębiorstw w 2015 r. najbardziej liczną grupę (97,6%) stanowiły przedsiębiorstwa z liczbą pracujących 9 osób i mniej. Podmioty te zatrudniały 46,4% ogółu pracujących w segmencie usług biznesowych oraz wytworzyły 45,1% wartości obrotów tych przedsiębiorstw. Przedsiębiorstwa z liczbą pracujących 9 osób i mniej miały największe znaczenie w pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej. W 2015 r. udział podmiotów deklarujących tę działalność jako podstawową w ogólnej liczbie przedsiębiorstw wyniósł ponad 99,4%, dały one miejsca pracy dla 84,7% ogółu pracujących i uzyskały 71,7% obrotów wygenerowanych przez całą zbiorowość tych przedsiębiorstw. Dla porównania, udział przedsiębiorstw z liczbą pracujących 9 osób i mniej w przypadku działalności związanej z zatrudnieniem stanowił 78,8% ogółu przedsiębiorstw z tej branży. Pracowało w nich tylko 4,1% ogółu pracujących, a wytworzyły one 14,6% ogółu obrotów tej działalności.

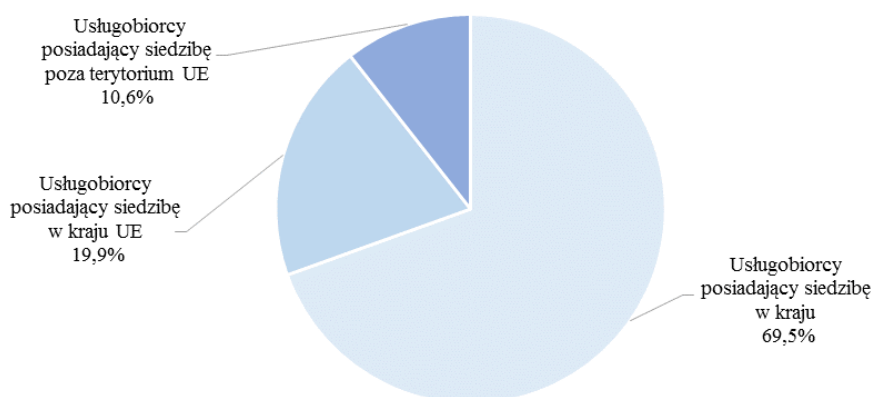
Struktura liczby przedsiębiorstw, liczby pracujących i obrotów w przedsiębiorstwach świadczących usługi biznesowe według klasy wielkości przedsiębiorstw określonej liczbą pracujących w 2015 r.

Przedsiębiorstwa zaliczane do działalności z segmentu usług biznesowych² koncentrowały swoją aktywność głównie na rynku krajowym. W 2015 r. 69,5% obrotów ogółem (spadek udziału o 2,6 p. proc.) pochodziło z tytułu świadczenia usług podmiotom mającym siedzibę na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Źródłem 19,9% obrotów (wzrost udziału o 1,1 p. proc.) były transakcje zawarte z usługobiorcami posiadającymi siedzibę w krajach Unii Europejskiej, a dla pozostałych - podmioty z siedzibą zlokalizowaną poza UE. W 2015 r. udział obrotów z tytułu świadczenia usług związanych z obsługą działalności gospodarczej podmiotom posiadającym siedzibę za granicą wzrósł o 2,6 p. proc.

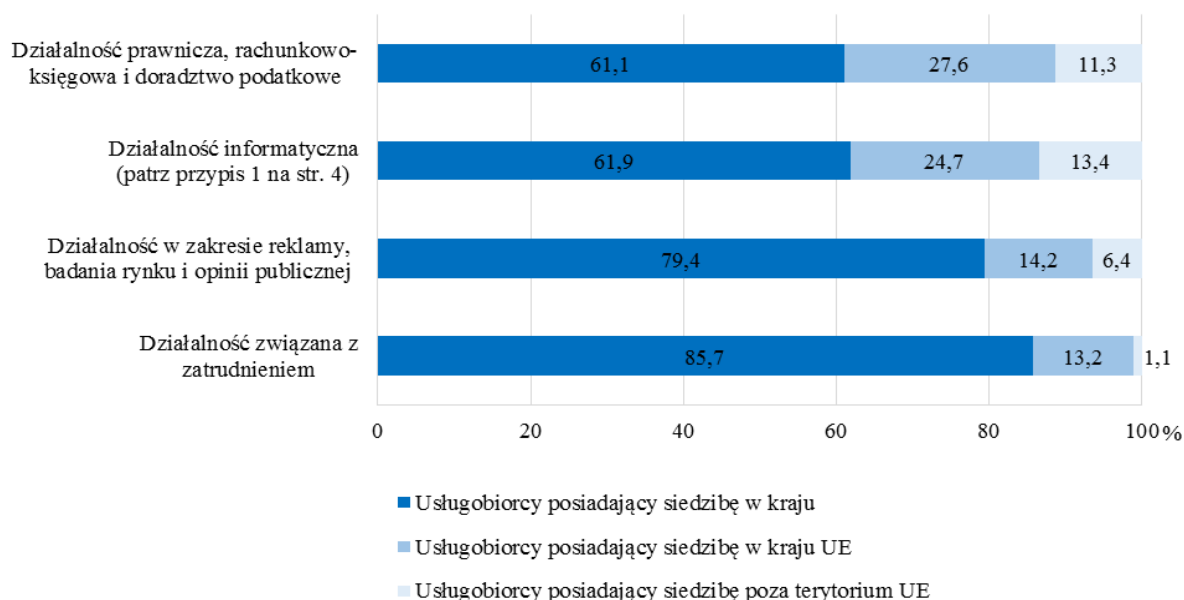
² Dotyczy przedsiębiorstw prowadzących działalność wydawniczą w zakresie oprogramowania, działalność związaną z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązaną (dział 62), działalność usługową w zakresie przetwarzania danych, zarządzania stronami internetowymi (hosting) i podobną, działalność portali internetowych (grupa 63.1), działalność prawniczą, rachunkowo-księgową i doradztwa podatkowego (dział 69), działalność w zakresie doradztwa związanego z zarządzaniem (grupa 70.2), działalność w zakresie architektury i inżynierii, badań i analiz technicznych (dział 71), działalność w zakresie reklamy, badań rynku i opinii publicznej (dział 73) oraz działalność związaną z zatrudnieniem (dział 78) z liczbą pracujących 10 osób i więcej.

Struktura obrotów według siedziby klienta w 2015 r.

W 2015 r. wśród działalności związanych ze świadczeniem usług biznesowych najwyższym odsetkiem obrotów ze sprzedaży usług za granicą (38,9%) odznaczyła się działalność prawnicza, rachunkowo-księgową i doradztwo podatkowe. W porównaniu z rokiem poprzednim udział ten wzrósł o 1,8 p. proc. W przypadku sprzedaży usług za granicą wzrost udziałów obrotów ze sprzedaży odnotowano również w przedsiębiorstwach działających w branży informatycznej³ (wzrost o 6,3 p. proc. do 38,1% w porównaniu z rokiem poprzednim), jak i w przedsiębiorstwach prowadzących działalność w zakresie reklamy, badania rynku i opinii publicznej (wzrost o 0,4 p. proc. do 20,6% obrotów ze sprzedaży). Z kolei najmniejszą ekspansję na rynki zagraniczne odnotowano w przypadku przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną z zatrudnieniem (ok. 14,3% obrotów ze sprzedaży pochodziło ze świadczenia usług usługobiorcom zlokalizowanym poza granicami kraju). W stosunku do poprzedniego roku udział ten utrzymał się na tym samym poziomie.

Struktura obrotów ze sprzedaży według siedziby usługobiorcy dla wybranych działalności usługowych w 2015 r.

³ Dotyczy podmiotów prowadzących działalność wydawniczą w zakresie oprogramowania (grupa 58.2), działalność związaną z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązaną (dział 62) oraz działalność usługową w zakresie informacji (grupa 63.1).

Wartość obrotów ze sprzedaży w przedsiębiorstwach świadczących usługi informatyczne³ z liczbą pracujących 10 osób i więcej wyniosła w 2015 r. nieznacznie powyżej 38,3 mld zł. Największy udział (32,3%) w obrotach ze sprzedaży ogółem stanowiły obroty z tytułu usług związanych z oprogramowaniem (wg PKWiU⁴ 62.01). Udział ten zmniejszył się w stosunku do roku poprzedniego o 0,7 p. proc.

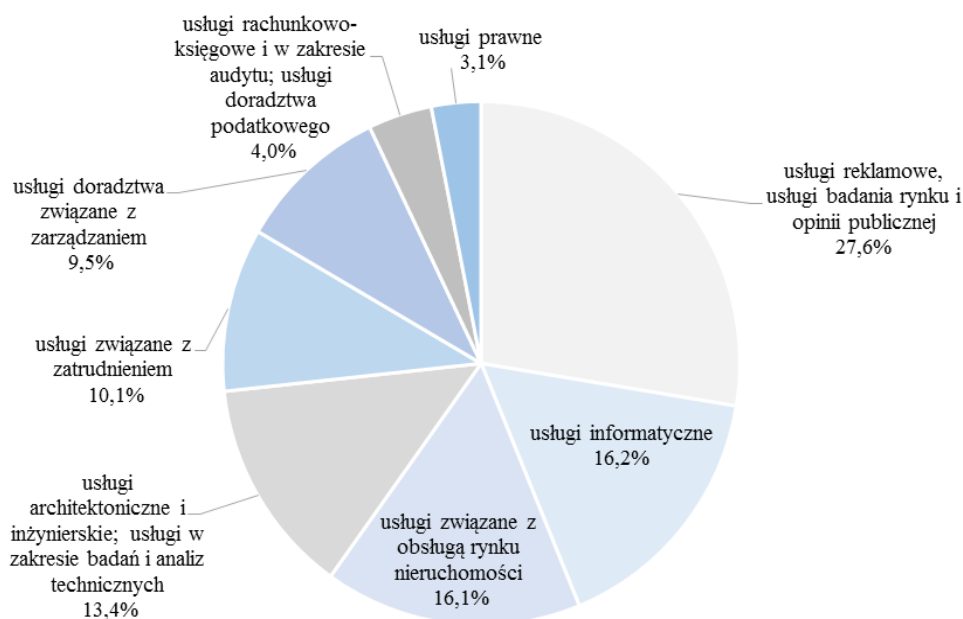
W analizowanym roku największy udział obrotów ze sprzedaży (34,9%) w przedsiębiorstwach prowadzących działalność w zakresie architektury i inżynierii oraz badań i analiz technicznych stanowiły usługi w zakresie inżynierii (wg PKWiU⁴ 71.12.1), a ich udział w porównaniu z rokiem poprzednim wzrósł o 0,9 p. proc. Wartość tych usług wyniosła niecałe 4,2 mld zł, natomiast wartość usług ogółem w zakresie wskazanych działalności wyniosła 12,0 mld zł.

W przedsiębiorstwach świadczących usługi związane z zatrudnieniem, wartość obrotów ogółem wyniosła 10,6 mld zł i wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 19,0%. Największy udział w obrotach (59,3%) stanowiły obroty z tytułu usług świadczonych przez agencje pracy tymczasowej (wg PKWiU⁴ 78.20). Udział ten nieznacznie zmalał w stosunku do roku poprzedniego (o 0,1 p. proc.).

W 2015 r. wśród przedsiębiorstw z liczbą pracujących 50 osób i więcej głównym odbiorcą usług biznesowych były podmioty prowadzące działalności w zakresie przetwórstwa przemysłowego (Sekcja C) – 29,1% wartości zakupu usług biznesowych ogółem, a także podmioty prowadzące handel hurtowy i detaliczny, naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle (Sekcja G) – 24,6%, działalność związana z informacją i komunikacją (Sekcja J) – 11,4% oraz podmioty prowadzące działalności profesjonalną, naukową i techniczną (Sekcja M) – 10,6%. Usługi biznesowe stanowiły ponad 26,0% wartości usług obcych zakupionych przez przedsiębiorstwa z liczbą pracujących 50 osób i więcej, tj. ponad 102 mld zł.

Najwyższy udział w zakupach stanowiły usługi reklamowe, usługi badania rynku i opinii publicznej – prawie 28,0% wartości usług obcych zakupionych od obcych przedsiębiorstw ogółem, usługi informatyczne oraz usługi związane z obsługą rynku nieruchomości – każda z udziałem ponad 16,0%.

Struktura wartości usług biznesowych zakupionych przez przedsiębiorstwa w 2015 r.

* * *

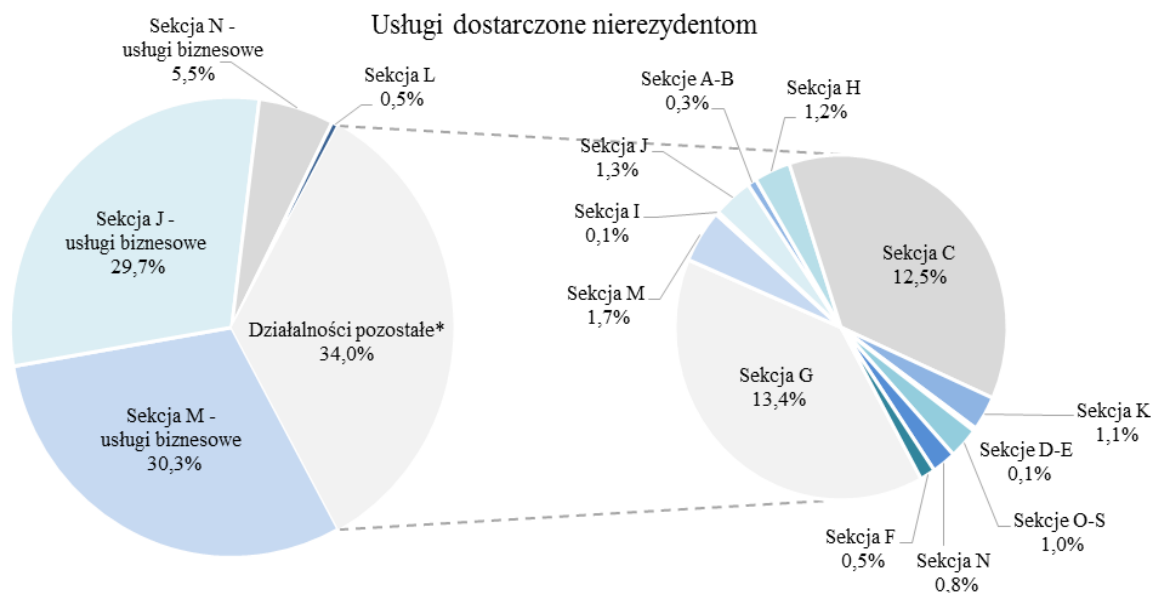
W 2015 r. usługi biznesowe odgrywały znaczącą rolę również w obrocie międzynarodowym. Wartość usług biznesowych ogółem dostarczonych nierezydentom wyniosła 52,7 mld zł (31,0% wartości usług dostarczonych

⁴ Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług (PKWiU 2008)

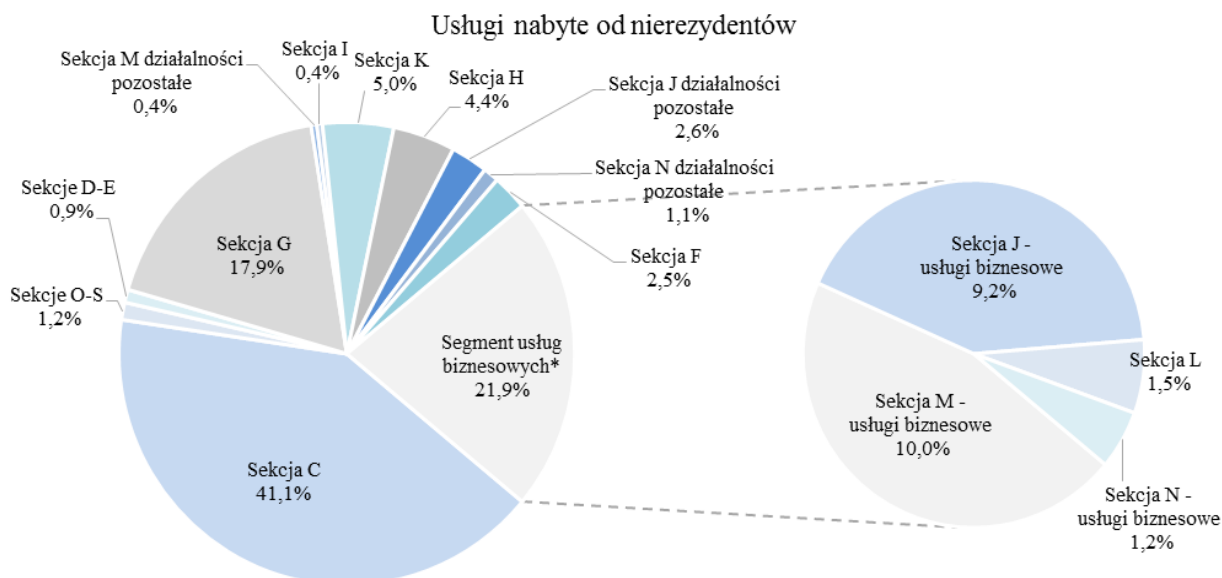
nierezydentom ogółem), w tym przedsiębiorstwa prowadzące działalność związaną z obsługą działalności gospodarczej dostarczyły usługi o wartości 34,8 mld zł. Jednocześnie od nierezydentów nabyto usługi biznesowe o wartości 47,4 mld zł (38,1% wartości usług nabytych ogółem), z tego podmioty prowadzące działalność usługową związaną z obsługą działalności gospodarczej nabyły usługi o wartości 10,3 mld zł.

Wśród przedsiębiorstw, które dostarczały nierezydentom usługi związane z obsługą działalności gospodarczej największy udział stanowiły podmioty świadczące usługi biznesowe zaliczane do sekcji M⁵. W przypadku usług biznesowych nabytych od nierezydentów największy udział stanowiły podmioty prowadzące działalność związaną z przetwórstwem przemysłowym (sekcja C).

Struktura obrotów z tytułu międzynarodowego handlu usługami biznesowymi według rodzaju działalności przedsiębiorstw-rezydentów dostarczających usługi nierezydentom oraz nabywających usługi od nierezydentów w 2015 r.

* dotyczy przedsiębiorstw prowadzących inne działalności nie związane z obsługą działalności gospodarczej
Patrz Uwagi metodyczne str. 8

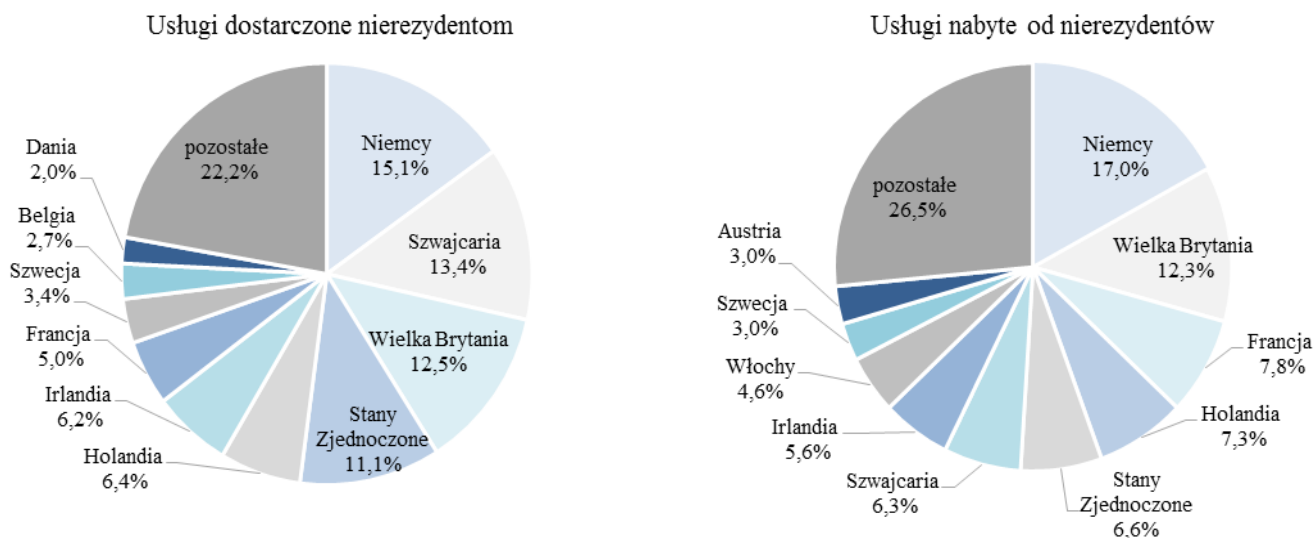

* dotyczy przedsiębiorstw prowadzących działalności zaliczane do działalności związanych z obsługą działalności gospodarczej
Patrz Uwagi metodyczne str. 8

⁵ Patrz Wstęp str. 1

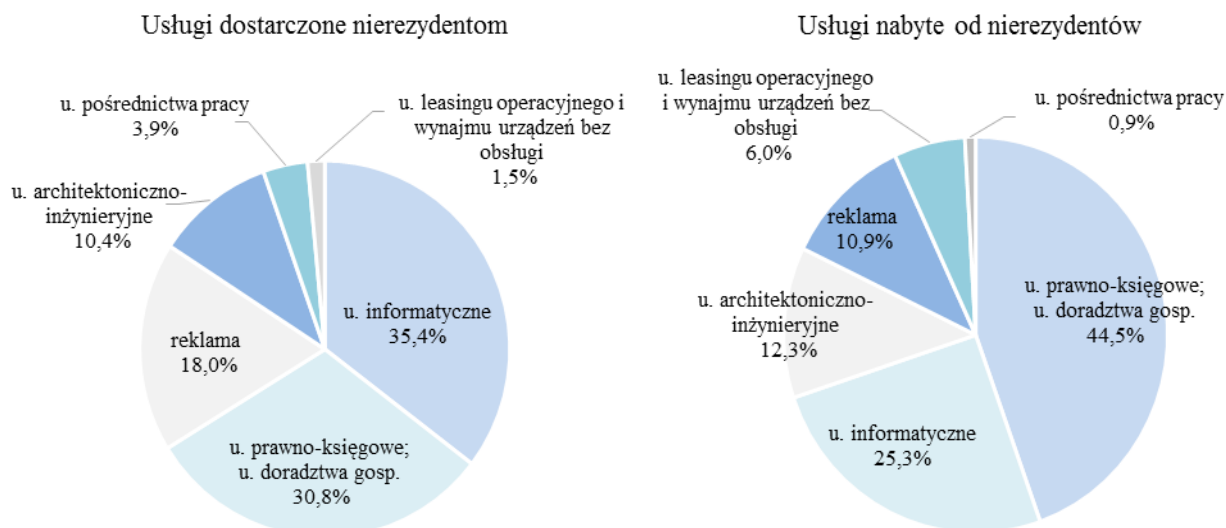
W 2015 r. głównym partnerem handlowym w międzynarodowej wymianie usług biznesowych były Niemcy. Usługi związane z obsługą działalności gospodarczej dostarczone nierezydentom zlokalizowanym w Niemczech stanowiły ok. 15,1% ogólnej wartości usług biznesowych dostarczonych w tym roku nierezydentom. Jednocześnie udział wartości usług biznesowych nabytych z Niemiec wyniósł ok. 17,0% wartości usług biznesowych nabytych od nierezydentów. Ponadto, usługi biznesowe świadczone były nierezydentom ze Szwajcarii - ponad 13,0% ogółu usług biznesowych dostarczanych nierezydentom, a także nierezydentom z Wielkiej Brytanii – ponad 12,0% oraz Stanów Zjednoczonych – ok. 11,0%. Z kolei polskie przedsiębiorstwa nabywały usługi biznesowe od nierezydentów z siedzibą w Wielkiej Brytanii - ponad 12,0%, a także Francji i Holandii (ponad 7,0%).

Struktura geograficzna obrotów z tytułu międzynarodowego handlu usługami biznesowymi w 2015 r.

Przedmiotem wymiany były najczęściej usługi⁶ informatyczne, a także usługi prawne, usługi księgowo-rachunkowe oraz doradztwa gospodarczego i public relations. W przypadku usług dostarczonych ich udziały stanowiły odpowiednio 35,4% oraz 30,8%, natomiast w przypadku usług nabytych od nierezydentów – 25,3% i 44,5%.

Struktura rodzajowa obrotów z tytułu międzynarodowego handlu usługami biznesowymi w 2015 r.

⁶ Według Rozszerzonej Klasyfikacji Usług w Bilansie Płatniczym 2010 (Extended Balance of Payments Services Classification EBOPS 2010)

Uwagi metodyczne

Źródłem danych dla niniejszego opracowania były dane pochodzące ze:

- strukturalnej statystyki przedsiębiorstw za 2015 rok, które opracowywane są zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 295/2008 z dnia 11 marca 2008 r. w sprawie statystyk strukturalnych dotyczących przedsiębiorstw;
- statystyki międzynarodowego handlu usługami za 2015 rok, które opracowywane są zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 555/2012 z dnia 22 czerwca 2012 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 184/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie statystyki Wspólnoty w zakresie bilansu płatniczego, międzynarodowego handlu usługami i zagranicznych inwestycji bezpośrednich w odniesieniu do aktualizacji wymogów dotyczących danych oraz definicji,
- badania *Popyt na usługi* za 2015 rok realizowanego przez podmioty z liczbą pracujących 50 osób i więcej prowadzące działalność zaklasyfikowaną wg PKD 2007 do sekcji C, F, G, H, I, K, L, M i N oraz działów 58, 61-63 Sekcji J.

W przypadku informacji dotyczących liczby przedsiębiorstw, liczby pracujących i obrotów ogółem dla wszystkich podmiotów prowadzących działalność gospodarczą dane opracowano zgodnie z wymogami Aneksu I do w/w rozporządzenia nr 295/2008. Dane te dotyczą całej populacji podmiotów (niezależnie od liczby osób pracujących) prowadzących działalności zaklasyfikowane wg PKD 2007 do sekcji od B *Górnictwo i Wydobywanie* do N *Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca* oraz działu 95 *Naprawa i konserwacja komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego* z sekcji S *Pozostała działalność usługowa*, z wyłączeniem sekcji K *Działalność finansowa i ubezpieczeniowa*.

Informacje o strukturze obrotów według siedziby usługobiorcy oraz według produktu opracowano na podstawie wyników badania *Ocena przedsiębiorstw świadczących usługi związane z obsługą działalności gospodarczej* za 2015 rok, które prowadzone jest zgodnie z wymogami Aneksu VIII w/w rozporządzenia nr 295/2008. Dane odnoszą się do przedsiębiorstw z liczbą pracujących 10 osób i więcej prowadzących działalności usługowe zaliczane według PKD 2007 do: działalności związanej z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalności powiązanej (62), działalności wydawniczej w zakresie oprogramowania (58.2) oraz przetwarzania danych; zarządzania stronami internetowymi (hosting) i podobnej działalności; działalności portali internetowych (63.1), działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego (69), działalności w zakresie architektury i inżynierii, badań i analiz technicznych (71), reklamy, badania rynku i opinii publicznej (73), doradztwa związanego z zarządzaniem (70.2) oraz działalności związanej z zatrudnieniem (78).

Informacje o usługach biznesowych dostarczonych nierezydentom oraz nabytych od nierezydentów opracowano na podstawie wyników badania *Międzynarodowy handel usługami* za 2015 rok, które prowadzone jest zgodnie z wymogami w/w rozporządzenia nr 555/2012. Dane dotyczą podmiotów prowadzących międzynarodowy handel usługami, niezależnie od ich struktury organizacyjnej, formy własności czy liczby pracujących.

Oznaczenia sekcji ujęte na wykresach dotyczących struktury obrotów z tytułu międzynarodowego handlu usługami biznesowymi według rodzaju działalności przedsiębiorstw-rezydentów dostarczających usługi nierezydentom oraz nabywających usługi od nierezydentów opracowano zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007), według której zastosowane w opracowaniu grupowania oznaczają odpowiednio:

- Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo;
- Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie;
- Sekcji C - Przetwórstwo przemysłowe;
- Sekcja D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych;
- Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją;
- Sekcji F - Budownictwo;
- Sekcji G - Handel hurtowy i detaliczny; Naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle;
- Sekcji H - Transport i gospodarka magazynowa;
- Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi;
- Sekcja J – Informacja i komunikacja;
- Sekcji K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa;
- Sekcji L - Działalność związana z obsługą nieruchomości;

- Sekcji M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna;
- Sekcji N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca.
- Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; Obowiązkowe zabezpieczenia społeczne;
- Sekcja P – Edukacja;
- Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna;
- Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją;
- Sekcja S – Pozostała działalność usługowa.

Opracowanie merytoryczne:
Departament Handlu i Usług
Agnieszka Kaźmierczak
Tel: 22 608 3326

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Dawidziuk
Tel: 22 608 3475, 22 608 3009
e-mail: rzecznik@stat.gov.pl